

BULETIN¹ Nr. 20:

**NOUȚĂȚI ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII DE EXPRIMARE ȘI DREPTULULUI LA
INFORMAȚIE**

septembrie – octombrie 2006

Denumirea actului	Data adoptării	Publicat în Monitorul Oficial al R.M. Nr.	Note
-------------------	----------------	---	------

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Hotărîre cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional integrat al organelor de drept	Nr. 1202 din 17.10.06	M.O. nr. 168-169/1293 din 27.10.06	În prezent structurile de drept ale țării dețin, de regulă, sisteme informaționale proprii, în urma activității cărora sînt create anumite resurse informaționale. Deseori sistemele informaționale cuprind fragmentar activitatea instituțiilor, adică, parțial, evidența este ținută pe suporturi de hîrtie (<i>fișe, registre</i>), parțial, este automatizată. Totodată, sistemele existente funcționează autonom, fără integrare reciprocă, dublînd evidența unora și aceluiași obiecte informaționale. Dezintegrarea resurselor informaționale nu permite utilizarea eficientă a informației stocate în combaterea criminalității. Pentru a ieși din situația existentă este necesar de a crea resurse informaționale unice ale organelor de drept din țară, formarea cărora ar fi asigurată atît de sistemele informaționale departamentale, cît și de sistemele informaționale specializate.
---	-----------------------	------------------------------------	--

**ACTE EMISE DE ALTE AUTORITĂȚI PUBLICE ALE REPUBLICII MOLDOVA
(COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ)**

Hotărîre cu privire la aprobarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora (Comisia Electorală Centrală)	Nr. 332 din 24.10.06	M.O. 168-169/571 din 27.10.2006	Statutul observatorilor și procedura de acreditare a observatorilor sînt determinate de Codul electoral, de prezentul Regulament și de alte acte normative în vigoare. Comisia Electorală Centrală acreditează observatori naționali și internaționali pe lîngă Comisia Electorală Centrală în consiliile electorale de
--	----------------------	---------------------------------	---

¹ [Buletinul este disponibil în limbile română și rusă](#)

			circumscripție, în secțiile de votare pe teritoriul Republicii Moldova și în secțiile de votare constituite în afara Republicii Moldova.
--	--	--	--

**PRACTICA JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII DE
EXPRIMARE ȘI DREPTULUI LA INFORMARE***

Denumirea/numărul	Data pronunțării deciziei	Esența cauzei
Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza <i>KLEIN versus SLOVACIA</i> (№72208/01)	31.10.2006	<p>Faptele principale Reclamantul, Martin Klein, este un cetățean al Slovaciei născut în anul 1947 și domiciliat la Bratislava. El este jurnalist și critic de cinema.</p> <p>În luna martie 1997, săptămânalul <i>Domino Efekt</i> a publicat un articol pregătit de către reclamant, în care acesta critica arhiepiscopul Ján Sokol pentru propunerea sa făcută pe unul din canalele de televiziune privind interzicerea distribuirii filmului «<i>Larry Flint</i>», de altfel ca și a afișului promoțional al acestuia. La momentul desfășurării evenimentelor, această revistă destinată publicului intelectual, a fost deja distribuită în număr de 8 000 de exemplare. Ca urmare, reclamantul a calificat articolul său drept o glumă literară, ideile și asociațiile căreia urmau să le facă pe plac unora din intelectuali. Articolul conținea imagini care se refereau la un act incestuos, comis între o înaltă față bisericească și mama sa în pe care arhiepiscopul Sokol făcea eforturi să-l interzică. La fel se invoca și presupusa cooperare a acestuia cu serviciile polițienești secrete ale vechiului regim comunist. În final, reclamantul i-a chemat pe cei fideli să părăsească Biserica catolică dacă aveau cel puțin un pic de decență, și afirma că reprezentantul lor era un căpcăun.</p> <p>Prin urmare, două asociații s-au plâns de faptul că articolul în cauză a lezat sentimentele religioase ale membrilor săi. De la început, arhiepiscopul Sokol a luat parte la procedură în calitate de victimă, dar în continuare a refuzat să participe la examinarea cauzei și a renunțat la dreptul său de a cere despăgubiri. Contra reclamantului au fost instituite persecutări penale și el a fost recunoscut culpabil în cauza «defăimării unei națiuni, rase sau credințe» și condamnat la plata unei amenzi, ce a fost schimbată cu închisoare pe termen de o lună ca rezultat a imposibilității de a achita amenda. Tribunalul a stabilit că reclamantul era vinovat de defăimarea celui mai înalt reprezentant a Bisericii catolice din Slovacia și, ca urmare, i-a ofensat pe cei fideli acestei Biserici. Instanța, în special, a considerat că reclamantul, punându-și întrebarea în articolul pe care l-a pregătit, de ce catolicii adevărați nu-și părăseau Biserica, a discreditat și a înjosit în mod flagrant un grup de cetățeni pe motivul credinței lor catolice. Curtea de apel a lăsat fără schimbări hotărârea primei instanțe, confirmând decizia că reclamantul</p>

* Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în limba engleza și/sau franceză pot fi găsite la www.echr.coe.int

a atentat la drepturile garantate de Constituție a unui grup de persoane de credință creștină.

Plângeri

Reclamantul se plângea de condamnarea sa, care i-a încălcat dreptul la libera exprimare. El invocă prevederile articolului 10.

Hotărârea Curții

Articolul 10

Contrar hotărârilor adoptate de către instanțele jurisdicționale interne, Curtea consideră că reclamantul în articolul său nu a discreditat și nici nu a înjosit o parte din populație pe motivul credinței lor catolice. Opinia batjocoritoare exprimată de către reclamant în termeni incisivi se referea doar la Sfințenia sa arhiepiscopul Sokol, înalt reprezentant a Bisericii catolice din Slovacia. Faptul că reclamantul, lansând critici în adresa arhiepiscopului și spunând că nu înțelege de ce catolicii adevărați nu-și părăseau Biserica, ar fi putut ofensa persoanele fidele credinței sale nu modifică cu nimic acest punct de vedere. Curtea subscrie la argumentele prezentate de către reclamant, care susține că articolul pe care l-a publicat nu atenta la drepturile credincioșilor de a-și exprima și practica religia sa, și nici nu le-a ponegrit credința. Reieșind din cele expuse, Curtea a conchis că condamnarea reclamantului nu era justificată ținând cont de circumstanțele particulare ale acestei spețe.

Din aceste motive, în pofida tonalității articolului, care, după cum s-a constatat, conținea aluzii de ordin sexual și subînțelese vulgare, Curtea consideră că nu este cazul de a trage concluzia conform căreia reclamantul, publicând articolul său, a atentat la dreptul altor persoane la libera practicare a religiei sale, justificând, într-un oarecare mod, sancțiunea care i-a fost aplicată. Deci, imixiunea în exercitarea de către reclamant a dreptului său la libera exprimare nu era «necesară într-o societate democratică».

Curtea a conchis în unanimitate comiterea încălcării normelor articolului 10 a Convenției.

Aplicând prevederile articolului 41 (satisfacție echitabilă) a Convenției, Curtea alocă reclamantului 6 000 euro în calitate de compensare a prejudiciului moral, și 5 210 euro—cheltuieli și alte recompense.

<p>Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza TÜZEL versus TURCIA (nr. 2) (№71459/01)</p>	<p>31.10.2006</p>	<p>Reclamantul, Abdullah Levent Tüzel, este un cetățean turc, născut în anul 1961 și care locuiește la Istanbul. El este președinte a Partidului muncitoresc EMEP.</p> <p>În aprilie 2001, prefectura a emis o decizie, conform căreia reclamantului i se interzicea răspândirea afișului elaborat de către comitetul central al partidului, intitulat «<i>İMF'siz Türkiye için emek programıyla 1 Mayıs 'a</i>» («La 1 mai cu un program al brațelor de muncă pentru Turcia fără FMI»), pe motiv că acesta era susceptibil de a atenta la ordinea și securitatea publică și să răspândească violența datorită conținutului său provocator.</p> <p>Reclamantul susținea că interzicerea de a distribui și expune afișele partidului său într-o regiune în care a fost declarată starea excepțională constituie o încălcare a dispozițiilor articolului 10 (dreptul la libera exprimare). La fel, reclamantul se plângea și de încălcarea dreptului său de acces la justiție.</p> <p>Curtea remarcă că interzicerea de a distribui afișele menționate se prezintă ca o imixiune în dreptul reclamantului la libera exprimare. Această intervenția era una prevăzută de normele legii, și anume de articolele 11 e) a Legii nr. 2935 cu privire la starea excepțională și 1 a) a Decretului-lege nr. 430, urmărind scopul protecției integrității teritoriale.</p> <p>Absența unui control jurisdicțional în cazul emiterii unei interziceri administrative și celei de răspândire l-a privat pe reclamant de garanții suficiente pentru a evita abuzurile eventuale. Reieșind din aceasta, această imixiune nu poate fi considerată drept «necesară într-o societate democratică». Ținând cont de cele expuse, Curtea a conchis, în unanimitate, comiterea încălcării normelor articolului 10.</p> <p>În afară de aceasta, Curtea a conchis asupra încălcării dispozițiilor articolului 13 pe motivul inexistenței unei căi de recurs în sistemul dreptului turc în vederea contestării măsurilor întreprinse contra reclamantului de către prefectul regiunii în care a fost declarată starea excepțională.</p> <p>În calitate de satisfacție echitabilă, Curtea alocă reclamantului 1 500 euro pentru compensarea prejudiciului moral și 1 000 euro – cheltuieli și alte recompense.</p>
---	--------------------------	---

<p>Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza FALAKAOĞLU versus TURCIA (nr. 2) (№11840/02)</p>	<p>10.10.2006</p>	<p>Reclamantul, Bülent Falakaoğlu, este cetățean al Turciei, născut în anul 1974 cu reședința la Istanbul. La momentul producerii evenimentelor, el era redactor-șef a cotidianului <i>Yeni Evrensel</i>.</p> <p>În decembrie 2000, cotidianul <i>Yeni Evrensel</i> a publicat un articol în care autorul său, lansând un apel la «muncitorii turci de origine kurdă și la toți ceilalți muncitori», denunța «politica negaționistă și de opresiune» și milita pentru «recunoașterea deplină a drepturilor egale».</p> <p>Persecutat pentru incitare la ură și ostilitate în baza distincției fondate pe apartenența la o rasă sau regiune, la 18 iulie 2001 reclamantul, în calitate de redactor-șef a fost condamnat la doi ani de închisoare. Ulterior, însă, această pedeapsă privativă de libertate a fost schimbată într-o amendă. De asemenea, a fost emisă și interdicția de a publica cotidianul sus-menționat pe parcursul a două zile.</p> <p>Reclamantul susținea că condamnarea sa a încălcat normele articolului 10 (dreptul la libera exprimare).</p> <p>Curtea consideră că motivele invocate de către organele jurisdicționale interne nu pot fi considerate, prin ele însele, drept suficiente pentru a justifica imixiunea în dreptul reclamantului la libera exprimare. Instanța nu a găsit în conținutul acestui articol nimic ce ar putea fi considerat drept un apel la violență, răsccoală sau la o altă formă de răsturnare a principiilor democratice. Curtea estimează că condamnarea reclamantului este una disproporțională față de scopurile vizate, și, prin urmare, nu este «necesară într-o societate democratică». Reieșind din cele expuse, Curtea a conchis, în unanimitate, comiterea încălcării normelor articolului 10 și-i alocă reclamantului 1 780 euro pentru repararea prejudiciului material, 3 000 euro în calitate de compensare a prejudiciului moral și 1 500 euro – cheltuieli și alte recompense.</p>
<p>Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza HALIS DOĞAN versus TURCIA (nr. 3) (№4119/02)</p>	<p>10.10.2006</p>	<p>Reclamantul, Halis Doğan, este un cetățean turc, născut în anul 1944 care locuiește la Istanbul. La momentul desfășurării evenimentelor, el era proprietarul cotidianului <i>Özgür Bakış</i>.</p> <p>La 17 februarie 2000, reclamantul a fost condamnat la plata unei amenzi pentru propagandă separatistă prin intermediul presei, drept urmare a publicării în luna iulie 1999 a două articole în ziarul <i>Özgür Bakış</i>. Aceste articole făceau referință la lupta pe care trebuia să o ducă de atunci înainte organizația armată ilegală PKK (Partidul muncitorilor Kurdistanului), după arestarea șefului său Abdullah Öcalan.</p> <p>Reclamantul denunța lipsa de echitate a procedurii de examinare a cauzei sale în fața Curții de casație, în rezultatul imposibilității, conform părerii sale, de a furniza un răspuns la avizul procurorului general. Printre altele, reclamantul susținea că condamnarea sa a constituit o încălcare a dreptului său la libera exprimare. El invoca</p>

		<p>normele articolelor 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil) și 10 (dreptul la libera exprimare).</p> <p>Curtea reamintește că deja a stabilit că necomunicarea avizului procurorului general, ținând cont de natura observațiilor sale și de imposibilitatea unui participant la procesul judiciar de a prezenta un răspuns în scris la acesta, constituie o încălcare a prevederilor articolului 6 § 1. Negăsind nici un motiv de a se distanța în cazul dat de la concluzia adoptată, Curtea a conchis, în unanimitate, încălcarea normelor articolului 6 § 1.</p> <p>Curtea estimează că, în ansamblul său, tonalitatea articolelor ar putea fi considerată drept una ce incită la violență, rezistență armată, sau la răscoală. Discursurile litigioase făceau parte din articolele publicate după arestarea d-lui Abdullah Öcalan, în care cei care apără interesele Kurzilor erau chemați la violență; acestea fiind susceptibile de a favoriza violența în regiunea de Sud-est. Din acest punct de vedere, Curtea consideră că motivele care au condiționat condamnarea reclamantului erau pertinente și suficiente în vederea justificării imixiunii în dreptul reclamantului la libera exprimare. Instanța reamintește că simplul fapt că «informațiile» sau «ideile» uluiesc, șochează sau îngrijorează nu este suficient pentru a justifica o asemenea imixiune. Cu toate acestea, în cazul dat este vorba de o incitare la apogeul violenței.</p> <p>Dacă este adevărat că reclamantul personal nu s-a alăturat părerii exprimate în aceste articole, atunci este cu atât mai mult evident că el nu a oferit autorilor acestora vreun oarecare suport pentru a ațâța violența și ura. Reclamantul se afla în exercițiul «sarcinilor și responsabilităților» pe care și le asumă redactorii și jurnaliștii în urma colectării și răspândirii informațiilor publicului, rol care are o importanță mai mare în situațiile de conflict și de tensiune. În aceste condiții, Curtea conchide, în unanimitate, că normele articolului 10 nu au fost încălcate.</p> <p>Întrucât reclamantul nu a formulat nici o cerere de satisfacție echitabilă, deși a fost atenționat asupra acesteia, Curtea consideră că nu este cazul de a-i aloca vreo compensare în acest sens.</p>
<p>Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza ZAHAROV versus RUSIA (n° 14881/03)</p>	<p>5.10.2006</p>	<p>Reclamantul, Zaharov Alexandr, este cetățean al Federației Ruse, născut în anul 1947 și locuind în regiunea Moscovită.</p> <p>În iulie 2002, reclamantul s-a plâns într-o scrisoare privată adresată guvernatorului regiunii Moscova și vice-guvernatorului regiunii Moscova de comportamentul neregulamentar al unei funcționare, susținând că aceasta din urmă utiliza o parte din terenul comunal în scopuri private. Funcționara a dezmințit învinuirile lansate în adresa sa și a intentat o acțiune de defăimare. În urma examinării cauzei, instanța de judecată a atribuit câștig de cauză acțiunii depuse de către funcționară și l-a obligat pe reclamant la efectuarea</p>

		<p>unei rectificări scriind o scrisoare guvernatorului, precum și la plata daunelor și intereselor.</p> <p>Invocând normele articolului 10 (dreptul la libera exprimare), reclamantul se plângea de încălcarea dreptului său de a comunica informații.</p> <p>Curtea de la bun început accentuează că dreptul cetățenilor de a sesiza în mod liber autoritățile publice competente privind comportamentul neregulamentar sau ilicit al funcționarilor constituie unul din principiile statului de drept.</p> <p>Instanța relevă, în special, că reclamantul nu a utilizat în scrisoarea sa un vocabular de insultă, virulent sau excesiv, deși am putea spune că aceasta conținea un anumit număr de expresii emoționante după caracterul său aflate la limita exagerării sau provocării. Apreciind conținutul scrisorii în ansamblu, Curtea a conchis că tonalitatea acesteia nu depășește limitele criticii admisibile, ținând cont de faptul că aceste limite sunt mai largi în cazul funcționarilor publici comparativ cu cetățenii simpli.</p> <p>În fine, Curtea constată că dispozițiile legislative ale Federației Ruse cu privire la cauzele în defăimare care erau în vigoare la momentul desfășurării evenimentelor, nu făceau nici o distincție între judecățile de valoare și declarațiile de fapt. Curtea consideră că expresiile «conduită scandaloasă», «comportament antisocial», «faptele evidente ale unei derogări», care emanau din scrisoarea reclamantului, reprezentau judecăți de valoare ce exprimau opiniile subiective ale acestuia privind atitudinea amorală a șefului consiliului municipal. Evident, era imposibil ca reclamantul să dovedească veridicitatea spuselor sale.</p> <p>Reieșind din cele expuse, Curtea a conchis că autoritățile rusești nu au prezentat motive «pertinente și suficiente» pentru a justifica imixiunea în dreptul reclamantului de a comunica informații, și, prin urmare, a hotărât în unanimitate că a fost comisă încălcarea normelor articolului 10.</p> <p>Curtea alocă reclamantului 1 000 euro (EUR) în calitate de compensare a prejudiciului material.</p>
<p>Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza <i>MONNAT versus ELVEȚIA</i> (n° 73604/01)</p>	<p>21.9.2006</p>	<p>Faptele principale</p> <p>Reclamantul, Daniel Monnat, este un cetățean a Elveției, născut în anul 1951 și domiciliat în Geneva. El este jurnalist la SSR (Societatea elvețiană pentru radio și televiziune).</p> <p>La 6 și 11 martie 1997, în cadrul emisiunii informaționale «Timpul prezent» de care reclamantul era răspunzător, SSR a difuzat pe canalul TSR (televiziunea regiunii franceze a Elveției) un reportaj în care era criticată poziția adoptată de Elveția pe parcursul celui de al doilea război mondial.</p> <p>Reportajul începea cu evocarea istoriei Elveției din timpul</p>

celui de al doilea război mondial, cea pe care populația de atunci, probabil, că a trăit-o, și cea care a fost învățată în școli după finisarea războiului. Elveția era prezentată drept o țară curajoasă, în pofida neutralității sale, fiind de partea democrației, adică, cea a aliaților. Emisiunea continua cu declarații dure făcute de diferite personalități cu privire la atitudinea Elveției și opinii contrariate ale persoanelor care au trăit acea epocă. Apoi era descrisă și atitudinea Elveției, a conducerii sale, subliniind presupusele relații cu forțele de extremă dreaptă și dorința lor efemeră de a se apropia de Germania. De asemenea, s-a analizat problema antisemitismului din țară și relațiile economice dintre Elveția și Germania, insistând asupra faptului spălării banilor naziștilor în Elveția și asupra rolului jucat de către bănci și companiile elvețiene de asigurare în afacerea fondurilor evreilor, care au rămas fără urmași.

Emisiunea a provocat reacții în sânul populației. La Autoritatea independentă pentru examinarea petițiilor din domeniul audiovizualului au fost depuse plângeri semnate de către spectatori, în care era invocată încălcarea normelor articolului 4 a Legii federale cu privire la audiovizual (LRTV).

La 27 august 1999, Autoritatea menționată a constatat că emisiunea a încălcat dreptul de emisie reglementat prin normele articolului 4 a LRTV, care impune programelor informaționale o obligație de a fi obiective întru reflectarea pluralității și diversității opiniilor. Autoritatea care a examinat plângerile depuse de către spectatori a reamintit de asemenea că dispozițiile acestui articol cereau ca opiniile personale să fie identificabile ca atare. Ca urmare, Societatea elvețiană pentru radio și televiziune a fost sancționată și obligată să întreprindă măsuri pentru a remedia încălcarea comisă.

SSR, dl. Monnat și un istoric implicați în reportajul în cauză au sesizat Tribunalul federal în vederea anulării acestei decizii, însă instanța nu a admis recursul depus de către reclamant pe motiv că acesta nu făcea în persoană victima deciziei contestate. Tribunalul federal a respins recursul depus de către SSR pe motiv că jurnalistul susținea doar o singură teză, lansând critici acerbe. Instanța nu a contestat conținutul emisiunii, ci faptul că tehnica utilizată, adică activitatea jurnalistică angajată, nu a fost desemnată ca atare. Instanța de drept a reamintit că activității de jurnalism angajat i se aplică regulile diligenței în special mai severe, care, însă, nu au fost respectate în cadrul acestei emisiunii. Conform opiniei tribunalului, jurnalistul urma să informeze telespectatorii asupra faptului că în reportaj nu era vorba de un adevăr incontestabil, ci de o posibilă interpretare a relațiilor dintre Elveția și Germania.

În februarie 2001, SSR a informat Autoritatea care a examinat plângerile sus-menționate asupra măsurilor

întreprinse în vederea remedierii încălcării dispozițiilor legii, ca urmare a deciziei adoptate la 27 august 1999. Aceste măsuri, în particular, constau în faptul că Conferința redactorilor-șefi a luat notă de decizia în cauză și se obliga să țină cont de aceasta în cazurile în care va trata subiecte sensibile. Fiind satisfăcută de măsurile întreprinse, Autoritatea în cauză a declarat procedura închisă.

Plângeri

Reclamantul susținea că instituirea supravegherii asupra emisiunilor, dispusă în temeiurile legislației elvețiene, de rând cu decizia Autorității pentru examinarea plângerilor din domeniul audiovizualului datată cu 27 august 1999, lăsată în vigoare de către Tribunalul federal la 21 noiembrie 2000, au restrâns exercițiul dreptului său la libera exprimare garantat de normele articolului 10. Reclamantul afirma la fel că litigiul în cauză nu a fost examinat în mod public și deschis de către autoritățile elvețiene, după cum cer dispozițiile articolului 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil).

Decizia Curții

Articolul 10

Curtea respinge plângerea reclamantului cu privire la inoportunitatea instituirii supravegherii asupra emisiunilor dispusă în baza dispozițiilor Legii federale cu privire la audiovizual, întrucât se contestă, în mod abstract, regimul juridic în general. Din contra, reclamantul ar putea să pretindă că a fost victima încălcării normelor Convenției din cauza suspendării vânzărilor casetei cu imprimarea emisiuni sus-menționate aflate sub un “embargo juridic”.

Curtea reamintește că elucidarea adevărului istoric face parte integrantă din dreptul la libera exprimare, însă consideră că acestuia nu-i revine scopul arbitrării chestiunii ce ține de stabilirea rolului Elveției jucat de ea de facto pe parcursul celui de al doilea război mondial, întrebare ce face tot timpul parte din dezbaterile neîncetinate între istorici.

Curtea notează că emisiunea ce a provocat litigiul menționat ridică, incontestabil, o problemă de interes general major, cu referință la o epocă când rolul Elveției în cel de al doilea război mondial era pe larg invocat de către mass-media elvețiene și diviza opinia publică a locuitorilor acestei țări.

În ceea ce privește interesul autorităților interne în sancționarea emisiunii, Curtea este de părerea că faptul depunerii plângerilor de un anumit număr de spectatori nemulțumiți sau surprinși de conținutul acestei emisiuni nu constituie un motiv suficient, prin el însuși, ce ar putea justifica aplicarea sancțiunilor. Curtea, în această privință, atrage atenția asupra faptului că emisiunea în cauză trata

		<p>evenimentele istorice ce au avut loc cu mai mult de 50 ani în urmă.</p> <p>În ceea ce ține de sarcinile și responsabilitățile jurnalistului, Curtea nu este convinsă că motivele invocate de către Tribunalul federal erau «pertinente și suficiente» pentru a justifica admiterea plângerilor chiar dacă era vorba de informațiile răspândite prin intermediul unui reportaj televizat transmis de către un canal politic.</p> <p>În fine, referindu-se la sancțiunile aplicate în acest caz, Curtea relevă că acestea nu au constituit un impediment pentru reclamant în exprimarea opiniilor sale, admiterea plângerilor neconstituind un caz de cenzurare destinat prevenirii a asemenea critici în viitor. În contextul unor dezbateri ce țin de un subiect de interes general major, o asemenea sancțiune riscă să prevină jurnaliștii de a contribui la dezbaterile politice a chestiunilor ce prezintă interes pentru viața unei colectivități. În același timp, ea poate împiedica organele mass-media să-și exercite sarcina de informare și control. Ulterior, această cenzură a fost materializată prin instituirea unui «embargo juridic» asupra reportajului comandat, astfel interzicând formal comercializarea produsului dat.</p> <p>În aceste condiții, Curtea estimează în unanimitate că a fost comisă încălcarea normelor articolului 10.</p> <p><u>Articolul 6 § 1</u></p> <p>Curtea declară plângerea depusă de către reclamant drept fiind inadmisibilă din motivul neepuizării căilor de recurs existente în sistemul dreptului național.</p> <p>Instanța consideră că constatarea încălcării normelor Convenției reprezintă o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat reclamantului și-i alocă acestuia 3 500 euro în calitate de restituire a cheltuielilor și alte recompense.</p>
<p>Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza WHITE versus SUECIA (n° 42435/02)</p>	<p>19.9.2006</p>	<p>Reclamantul – Anthony White, este un cetățean al Marii Britanii care locuiește la Beira (Mozambic).</p> <p>În lunile septembrie și octombrie 1996, două cotidiene de seară suedeze, <i>Expressen</i> și <i>Aftonbladet</i>, au publicat o serie de articole în care reclamantul era acuzat de diverse infracțiuni, printre care și omorul lui Olof Palme în 1986, atunci Prim – ministru. Aceste ziare au publicat la fel și declarațiile persoanelor particulare care respingeau acuzațiile aduse reclamantului, precum și au organizat o întâlnire cu reclamantul, în care acesta a negat cea mai mică participațiune la infracțiunile incriminate.</p> <p>Reclamantul a întreprins contra ziarelor o procedură în defăimare bazându-se pe dispozițiile Legii cu privire la libertatea presei și a Codului penal a Suediei.</p>

Dl. White era o persoană bine cunoscută, iar activitățile ilegale incriminate acestuia au fost deja pe larg mediatizate în presă.

Tribunalul de circumscripție a Stocholm-ului a constatat că, în pofida faptului descrierii reclamantului de către pasajele în cauză drept un criminal sau o persoană, modul de viață a căreia era unul respingător, publicarea declarațiilor și fotografiilor era justificată de interesul considerabil al publicului care a fost suscitată de aceste discursuri. În afară de aceasta, instanța a considerat că informațiile publicate au făcut subiectul verificărilor rezonabile efectuate de către ziarele în cauză și a achitat redactorii. Curtea de Apel din Svea a lăsat fără schimbări hotărârea tribunalului de circumscripție.

Reclamantul se plângea că instanțele jurisdicționale interne nu au reușit să protejeze în modul corespunzător numele și reputația sa. El invocă dispozițiile articolului 8 (dreptul la respectul vieții private și de familie).

Curtea notează că în aceste articole, ziarele s-au străduit să facă o reprezentare pe cât se poate de echilibrată a diverselor afirmații și că jurnaliștii au acționat cu bună credință. Curtea la fel consideră că organele jurisdicționale interne au procedat la examinarea aprofundată a cazului și au reușit să asigure o balanță între interese contradictorii ce existau privind respectarea normelor consacrate de Convenție.

Curtea este de părere că organele jurisdicționale interne au avut motive temeinice pentru a concluziona că interesul publicului în publicarea informațiilor în cauză prelua asupra dreptului reclamantului la respectul reputației sale. Reieșind din cele expuse, Curtea a conchis că Suedia și-a respectat obligațiile sale de respectare a drepturilor reclamantului și a hotărât în unanimitate că normele articolului 8 a Convenției nu au fost încălcate 8.

*

*

*

Acte normative:

H O T Ă R Î R E
cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional
integrat al organelor de drept

nr. 1202 din 17.10.2006

Monitorul Oficial nr.168-169/1293 din 27.10.2006

* * *

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă Concepția Sistemului informațional integrat al organelor de drept, conform anexei nr.1.

2. Organele centrale de specialitate ale administrației publice, care participă la crearea Sistemului nominalizat, în termen de 4 luni, vor elabora și prezenta Guvernului, în modul stabilit, concepțiile și planurile de acțiuni privind crearea sistemelor informaționale care, în ansamblu vor forma spațiul informațional al Sistemului informațional integrat al organelor de drept, conform anexei nr.2.

3. Ministerul Finanțelor, în comun cu ministerele, alte autorități administrative centrale și autoritățile administrației publice locale, va identifica, anual, mijloacele financiare necesare pentru crearea, menținerea și dezvoltarea Sistemului informațional integrat al organelor de drept.

Prim-ministru

Vasile TARLEV

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Gheorghe Papuc

Ministrul dezvoltării informaționale

Vladimir Molojen

Ministrul justiției

Vitalie Pîrlog

Ministrul finanțelor

Mihail Pop

Chișinău, 17 octombrie 2006.

Nr.1202.

Anexa nr.1
la Hotărîrea Guvernului
nr.1202 din 17 octombrie 2006

CONCEPȚIA Sistemului informațional integrat al organelor de drept

Introducere

1. În prezent structurile de drept ale țării dețin, de regulă, sisteme informaționale proprii, în urma activității cărora sînt create anumite resurse informaționale. Deseori sistemele informaționale cuprind fragmentar activitatea instituțiilor, adică, parțial, evidența este ținută pe suporturi de hîrtie (*fișe, registre*), parțial, este automatizată. Totodată, sistemele existente funcționează autonom, fără integrare reciprocă, dublînd evidența unora și acelorași obiecte informaționale.

Dezintegrarea resurselor informaționale nu permite utilizarea eficientă a informației stocate în combaterea criminalității. Pentru a ieși din situația existentă este necesar de a crea resurse informaționale unice ale organelor de drept din țară, formarea cărora ar fi asigurată atît de sistemele informaționale departamentale, cît și de sistemele informaționale specializate.

Integrarea sistemelor informaționale ale organelor de drept este prevăzută de Programul de stat de combatere a criminalității și corupției pentru anii 2003-2005, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1693 din 27 decembrie 2002. În cadrul acestui proiect, în sfera de ocrotire a normelor de drept trebuie integrate reciproc resursele informaționale existente sau nou-formate la toate nivelurile de dirijare. Aceasta va permite asigurarea funcționării eficiente a tuturor organelor de drept, ameliorarea considerabilă a interacțiunii lor, utilizarea mai amplă a informației colectate, în scopul prevenirii și contracarării infracțiunilor.

În prezenta Concepție sînt determinate direcțiile de bază ale asigurării informaționale a organelor de drept din țară, inclusiv sînt trasate cerințele generale față de sistemul integrat ca mecanism ce asigură formarea spațiului informațional unic al organelor de drept.

Capitolul I.

Dispoziții generale

2. Definiția sistemului informațional automatizat

Sistemul informațional integrat al organelor de drept (în continuare - SIIOD) constituie totalitatea mijloacelor software, hardware, informaționale, organizaționale, sistemelor de transmitere a datelor, tehnologiilor de utilizare a lor, normelor de drept și infrastructurii, destinate pentru susținerea informațională a activității organelor de drept. Ca rezultat al funcționării sistemului, se formează resursa informațională unică a organelor de drept din țară.

Resursa informațională a organelor de drept reprezintă o totalitate sistematizată de date despre evenimentele care au loc în sfera de ocrotire a normelor de drept. Resursa respectivă este parte integrantă a Resurselor informaționale de stat ale Republicii Moldova, și anume, ale segmentului "Administrarea și controlul de stat" (figura 1).

Figura 1. Locul SIIOD în sistemul de formare a resurselor informaționale de stat

3. Noțiuni de bază

În prezenta Concepție se utilizează următoarele noțiuni și definiții:

integrarea sistemelor informaționale ale organelor de drept - unificarea sistemelor informaționale automatizate ale organelor de drept într-un sistem unic, administrarea fiecărui sistem fiind efectuată individual de către fiecare

organ de drept, iar dirijarea metodică a acestora va fi efectuată coordonat, în modul stabilit;

organele de drept - organe de stat, funcția de bază (*specială*) a cărora este protecția legitimității, asigurarea securității statului, lupta cu criminalitatea și contravențiile, precum și înlăptuirea justiției. Organe de drept sînt procuratura, organele afacerilor interne, justiției, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciul Vamal și Serviciul Grăniceri.

4. Destinația și obiectivele sistemului

SIIOD este destinat pentru asigurarea integrării resurselor informaționale distribuite (*bazelor de date*), formate atît de organele de drept, cît și de alte structuri de stat, la diferite niveluri (*republican, raional și local*), accesului operativ la ele, activității analitice, de prognozare, prevenire și combatere a criminalității. Sistemul permite de a oferi informația respectivă conducerii țării, autorităților administrației publice, persoanelor fizice și juridice în modul stabilit de legislația în vigoare.

Obiectivele SIIOD sînt:

asigurarea informațională eficientă, stabilă și securizată a activității operative de serviciu a organelor de drept în procesul soluționării problemelor trasate;

asigurarea formării resurselor informaționale de stat în sfera ocrotirii normelor de drept;

asigurarea conducerii țării cu informație veridică și operativă;

acordarea sprijinului ministerelor, altor autorități administrative centrale și autorităților administrației publice locale în sporirea eficienței activității de realizare a politicii de stat în domeniul apărării și respectării drepturilor și libertăților omului;

asigurarea interacțiunii informaționale și colaborării în decursul schimbului de informație interstatal și internațional;

modernizarea procesului de conducere a activității organelor din sfera de ocrotire a normelor de drept prin intermediul tehnologiilor performante;

crearea condițiilor pentru optimizarea structurii și funcțiilor organelor de drept;

asigurarea interacțiunii nemijlocite între conducerea țării, cetățeni și organele de drept prin utilizarea tehnologiilor informaționale;

asigurarea informațională a activității de analiză, prognozare și cercetare științifică în domeniu;

evaluarea competență a activității organelor de drept.

5. Principiile de bază ale sistemului

Principiile SIIOD sînt:

principiul primei persoane/centrului unic, care presupune existența unui conducător de rang superior, ce deține abilități suficiente pentru luarea deciziilor și coordonarea lucrărilor de creare și exploatare a sistemului;

principiul temeiniciei datelor SIIOD, care presupune introducerea datelor în sistem în baza documentelor autentice;

principiul integrității, plenitudinii și veridicității datelor:

- prin integritatea datelor se are în vedere starea datelor, când acestea își păstrează conținutul și se interpretează univoc în condițiile unor acțiuni accidentale. Integritatea datelor se consideră a fi păstrată, dacă datele nu au fost denaturate sau distruse (*excluse din sistem*);

- prin plenitudinea datelor se are în vedere cantitatea completă de informație colectată despre sfera de ocrotire a normelor de drept, în conformitate cu documentele normative;

- prin veridicitatea datelor se are în vedere gradul de corespundere a datelor, stocate în memoria computerului sau în documente, stării reale a obiectelor reprezentate de acestea ale unui domeniu concret al sistemului;

principiul identificării de stat a obiectelor înregistrării, care prevede un indiciu de identificare unic pentru fiecare obiect;

principiul dirijării formării și utilizării SIIOD, care reprezintă o totalitate de măsuri organizatorice și tehnice de program, care asigură calitatea înaltă a resurselor informaționale de stat formate, fiabilitatea înaltă a stocării lor și corectitudinea utilizării în corespundere cu legislația în vigoare, precum și care mențin accesul operativ și comod la informație pentru utilizator, în limitele competenței stabilite prin legislație și actele normative în vigoare și nivelul lui de acces;

principiul transparenței, care presupune accesul cetățenilor la o serie de informații cu caracter public;

principiul confidențialității informației, care prevede răspunderea personală, în conformitate cu legislația în vigoare, al colaboratorilor responsabili de prelucrarea informației în SIIOD, pentru utilizarea și difuzarea neregulamentară a informației;

principiul securității informaționale, care presupune asigurarea integrității, exclusivității, accesibilității și eficienței protecției datelor de pe urma pierderii, denaturării, deteriorării și utilizării neautorizate. Securitatea sistemului presupune rezistența la atacuri și protecția caracterului secret, integrității și pregătirii pentru lucru atât a sistemului, cât și a datelor lui;

principiul compatibilității sistemului informațional cu sistemele existente atât în țară, cât și peste hotare;

principiul extinderii sistemului informațional în perspectivă asupra noilor obiecte.

Capitolul II.

Cadrul juridico-normativ al sistemului

6. *Cadrul juridico-normativ al SIIOD se bazează pe legislația națională în vigoare și actele internaționale, la care Republica Moldova este parte.*

7. În general, baza juridico-normativă este suficientă pentru elaborarea și implementarea sistemului, însă este necesar de introdus modificări în legislația în vigoare, în primul rând, în Legea nr.216-XV din 29 mai 2003 cu privire la Sistemul informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, în scopul asigurării integrării și extinderii obiectelor de evidență.

Capitolul III.

Spațiul funcțional al sistemului

8. Funcțiile de bază ale sistemului

În cadrul funcționării SIIOD trebuie să fie îndeplinite următoarele funcții de bază:

A. Integrarea și gestionarea băncii de date a SIIOD

Funcțiile de bază la integrarea și gestionarea resurselor informaționale departamentale și a băncii de date a sistemului sînt funcțiile punerii inițiale la evidență, actualizării datelor și scoaterii de la evidență (*transferul datelor în arhivă*).

Funcțiile în cauză se efectuează la organizarea colectării datelor, pe parcursul realizării înregistrării, la schimbul informațional cu ministerele, alte autorități administrative centrale și autoritățile administrației publice locale etc.

Informația în SIIOD se introduce numai în baza documentelor prin care se confirmă veridicitatea datelor introduse în sistem, cu referință la documentul în baza căruia a avut loc actualizarea datelor. Datele despre documentele confirmative, de asemenea, se introduc în banca de date.

Informația este stocată în sistem în ordine cronologică, cu păstrarea datelor inițiale și a celor actualizate.

B. Organizarea asigurării informaționale

Informațiile din banca de date a SIIOD sînt furnizate conducerii țării, organelor de drept, participanți la sistem, autorităților publice competente, altor unități de drept și persoane fizice, care, în caz de divulgare, poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare. În acest caz, fiecare beneficiar al datelor sistemului este obligat să le utilizeze numai în scopuri legitime.

Nivelul de acces al utilizatorului datelor sistemului către informația solicitată este determinat de legislație și actele normative în vigoare, în funcție de statutul lui juridic și regimul juridic al informației. Procedura, tipul informației oferite utilizatorilor se determină prin Regulamentul SIIOD, aprobat de către Guvern, precum și prin alte acte normative.

C. Asigurarea calității informației este efectuată în conformitate cu Standardul Național SM EM ISO 9001:2002 "Sisteme de management al calității. Cerințe".

D. Asigurarea protecției datelor la toate etapele de colectare, stocare și utilizare a resurselor informaționale de stat, care se referă la sfera de ocrotire a normelor de drept.

E. Satisfacerea necesităților organelor de drept în activitățile analitice, de prognozare, de prevenire și contracarare a criminalității.

F. Asigurarea multilaterală și multidimensională a funcționării SIIOD și integrării cu alte sisteme informaționale de stat.

9. Blocurile funcționale ale sistemului

SIIOD trebuie să asigure îndeplinirea atât a funcțiilor de bază ale sistemului informațional tipic, cât și îndeplinirea funcțiilor specifice, determinate de destinația sistemului și care sînt grupate în blocuri funcționale specializate (*figura 2*).

Figura 2. Blocurile funcționale ale sistemului

A. Blocul controlului de stat al resurselor informaționale include următoarele funcții:

asigurarea integrității logice a sistemului;

administrarea bazelor de date ale sistemului;

elaborarea și mentenanța clasificatoarelor;

determinarea nivelului de acces pentru utilizatori, ținerea sistemului de parole;

asigurarea securității și protecției informației în sistem;

elaborarea aplicațiilor necesare utilizatorilor sistemului;

asigurarea autentificării utilizatorilor conform nivelurilor de acces de care dispune fiecare utilizator în sistem.

B. Blocul "CRIMINAL" include următoarele funcții de evidență:

a sesizărilor și altor informații despre infracțiuni;

a infracțiunilor săvârșite și a cauzelor penale pornite în baza lor;

a persoanelor, care au săvârșit infracțiuni;

a persoanelor care se află sub urmărire penală, învinuiți de săvârșirea infracțiunilor;

a persoanelor care au săvârșit contravenții administrative;

a contravențiilor administrative săvârșite;

a persoanelor, documentelor, blanchetelor de strictă evidență, a mijloacelor de transport, armelor, anticariatului și a altor bunuri sustrase, care se află în căutare, inclusiv informația pentru CSI și Interpol, precum și a dosarelor de căutare pornite;

a persoanelor ținute în evidență cu scop de profilaxie;

a persoanelor reținute și arestate;

a persoanelor juridice, în privința cărora au fost săvârșite infracțiuni sau contravenții administrative;

a probelor materiale, ridicate de la locurile de săvârșire a infracțiunilor;

a bunurilor puse sub sechestru în cadrul anchetării cauzelor penale;

a prejudiciului material cauzat în rezultatul infracțiunilor la toate etapele urmăririi penale;

a asigurării restituirii prejudiciului material la toate etapele urmăririi penale.

C. Blocul "PROCEDURA JUDICIARĂ" include următoarele funcții de evidență:

a procedurii judiciare în cauzele penale;

a procedurii judiciare în cauzele civile;

a procedurii judiciare în cauzele cu privire la contravențiile administrative;

a controlului asupra executării hotărârilor judecătorești.

D. Blocul "CONTINGENTUL SPECIAL" include următoarele funcții de evidență:

a deținuților și condamnaților;

a documentelor eliberate, care se referă la sistemul penitenciar;

a deplasărilor condamnaților;

a practicii disciplinare.

E. Blocul "ARME" include următoarele funcții de evidență:

a armelor (*individuale, cu excepția celor militare*), care se află în circulație pe teritoriul Republicii Moldova, precum și corespunderea acestora Cadastrului de Stat al Armelor și caracteristicilor lor tehnice, conform legislației în vigoare;

a drepturilor de proprietate, posesiune și folosință a armelor, proprietarilor de arme și altor titulari de drepturi, precum și a circumstanțelor de apariție și încetare a drepturilor corespunzătoare;

a documentelor care identifică și permit folosirea armelor;

a armelor sustrase, pierdute, depistate, găsite și ridicate;

a verificărilor efectuate în scopul controlului asupra respectării regulilor de realizare, achiziționare, deținere, portarmă, transportare și folosire a armelor.

F. Blocul "PAZĂ" include funcția de evidență:

a obiectelor păzite de către agenții economici ce prestează servicii de pază.

G. Blocul "ACCIDENTE RUTIERE" include următoarele funcții de evidență:

a accidentelor rutiere;

a mijloacelor de transport - participante la accidentul rutier;

a persoanelor - participante la accidentul rutier.

H. Blocul "DACTILOSCOPIE" include următoarele funcții de evidență:

a datelor despre particularitățile construcției desenelor papilare ale degetelor omului și despre identificarea persoanei;

a datelor despre cercetările efectuate ale desenelor papilare ale degetelor, legate de stabilirea și confirmarea identității persoanei.

Sînt supuse evidenței numai amprente digitale ale acelor categorii de persoane fizice care sînt determinate prin legislația în vigoare.

I. Blocul "INFRASTRUCTURA" include următoarele funcții de evidență:

a clădirilor și construcțiilor organelor de drept;

a sectoarelor (zonelor) de deservire.

Sarcina comună pentru toate blocurile funcționale este de a elibera informații analitice și statistice diferitor utilizatori, în funcție de statutul lor juridic și regimul juridic al informației solicitate.

Capitolul IV.

Structura organizațională

10. Funcțiile de bază, legate de formarea resurselor informaționale ale organelor de drept, aparțin organelor de drept, în limitele competenței, Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Generale, Ministerului Justiției, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciului Vamal, Serviciului Grăniceri și instanțelor judecătorești care sînt, concomitent, registratori și posesori ai resursei informaționale proprii.

A. Subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne organizează și țin evidența:

sesizărilor despre infracțiuni și contravențiile administrative;

infracțiunilor, cauzelor penale și persoanelor care le-au săvîrșit;

contravențiilor administrative și persoanelor care le-au săvîrșit;

persoanelor aflate în căutare sau dispărute fără urmă, precum și a cadavrelor neidentificate;

obiectelor sustrase: lucruri marcate, documente; arme, anticariat; transport răpit sau sustras;

armelor, cu excepția armelor militare, care se află pe teritoriul Republicii Moldova;

amprentelor digitale;

obiectelor păzite;

persoanelor reținute și arestate;

altei informații cu caracter criminalistic și criminologic, prevăzute de legislația în vigoare;

infrastructurii MAI, inclusiv zonele de deservire.

B. Procuratura Generală organizează și ține evidența:

sesizărilor privind infracțiunile și contravențiile administrative care parvin în organele procuraturii;

infracțiunilor, cauzelor penale și persoanelor care le-au săvârșit;

examinării cauzelor civile, cauzelor cu privire la contravențiile administrative și litigiile economice, acțiunilor intentate și susținute de către organele Procuraturii;

verificării legitimității aflării persoanelor în locurile de detenție a reținuților, de arest preventiv, alte locuri de ispășire a pedepsei;

respectarea legislației în Forțele Armate;

examinării și soluționării cererilor, plîngerilor, denunțurilor și autodenunțurilor parvenite de la cetățeni;

realizării altor împuterniciri prevăzute de lege;

amplasării organelor Procuraturii.

C. Ministerul Justiției, prin intermediul subdiviziunilor sale, organizează și ține evidența:

documentelor executorii (*Departamentul de executare*);

pedepselor nonprivative de libertate (*Departamentul de executare*);

persoanelor liberate de pedeapsa penală și condamnate la pedepse nonprivative de libertate (*Departamentul de executare*);

pedepselor cu privațiune de libertate stabilite de judecată (*Departamentul Instituțiilor Penitenciare*);

persoanelor deținute în izolatoarele de urmărire penală (*Departamentul Instituțiilor Penitenciare*);

persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate (*Departamentul Instituțiilor Penitenciare*);

deciziilor CEDO privitoare la Republica Moldova.

Prezintă în sistem informația despre amplasarea subdiviziunilor sale teritoriale, precum și ale organelor sistemului judiciar.

D. Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, în limitele competenței, organizează și ține evidența:

sesizărilor și altor informații despre infracțiuni și a persoanelor care le-au săvârșit;

proceselor-verbale cu privire la contravențiile administrative;

rezultatelor reviziilor activității economico-financiare și verificărilor fiscale ale persoanelor fizice și juridice;

persoanelor date în urmărire.

E. Serviciul Vamal organizează și ține evidența:

sesizărilor privind încălcările regulilor vamale și a altor încălcări de drept în domeniul vamal;

cauzelor penale cercetate;

urmăririi penale a persoanelor bănuite de săvârșirea infracțiunilor;

proceselor-verbale întocmite cu privire la contravențiile administrative, raportate la competența lui;

altei informații cu caracter criminalistic, depistate de organele de urmărire penală ale Serviciului Vamal.

F. Serviciul Grăniceri organizează și ține evidența:

sesizărilor privind încălcările regulilor de trecere a frontierei de stat și a altor încălcări de drept în domeniul dat;

cauzelor penale cercetate;

urmăririi penale a persoanelor bănuite de săvârșirea infracțiunilor;

proceselor-verbale întocmite cu privire la contravențiile administrative, raportate la competența lui;

altei informații cu caracter criminalistic și criminologic, depistate de către Serviciul Grăniceri.

11. Integrarea resurselor și sistemelor informaționale ale organelor de drept, precum și dirijarea sistemului informațional integrat al organelor de drept, este asigurată de centrul informațional interdepartamental, în modul stabilit de către Guvern.

Capitolul V.

Documentele sistemului

12. Sistemul este orientat spre prelucrarea actelor primare elaborate la toate etapele de activitate ale organelor de drept (*cereri, procese-verbale etc.*), fără întocmirea documentelor intermediare (*fișelor*). Actele sistemului pot fi împărțite în următoarele grupuri:

acte de evidență primară a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni;

acte de evidență a persoanelor, transportului, armelor și altor bunuri aflate în căutare;

acte de evidență dactiloscopică;

acte de evidență a contravențiilor administrative;

acte ale sistemului judiciar;

acte ale sistemului penitenciar;

acte care identifică armele și stabilesc dreptul la achiziționare, posedare, portarmă;

acte tehnologice (*registrele, cererile, extrasele etc.*).

Capitolul VI.

Spațiul informațional

13. *Spațiul informațional al SIIOD* reprezintă ansamblul următoarelor resurse informaționale:

Registrul informației criminalistice și criminologice;

Registrul dosarelor judecătorești;

Registrul procedurilor de executare;

Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate;

Registrul de stat al armelor;

Registrul obiectelor păzite;

Registrul accidentelor rutiere;

Registrul dactiloscopic;

Registrul infrastructurii organelor de drept.

A. Registrul informației criminalistice și criminologice reprezintă resursa informațională specializată care include totalitatea informației sistematizate cu caracter criminal, format cu ajutorul sistemului informațional automatizat integrat de evidență a infracțiunilor, cauzelor penale și persoanelor care au săvârșit infracțiuni. Sistemul informațional menționat este destinat pentru oferirea suportului informațional al activității organelor de drept, pe calea automatizării funcțiilor îndeplinite de acestea. Sistemul reunește câteva baze de date logice și este destinat pentru formarea, acumularea, stocarea, actualizarea și analiza datelor despre starea criminalității și activitatea de combatere a acesteia în țară. Funcțiile de bază de exploatare a sistemului și formare a Registrului sînt distribuite, conform legislației în vigoare, între Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciul Vamal, Serviciul Grăniceri.

B. Registrul dosarelor judecătorești reprezintă totalitatea sistematizată de date despre cauzele și hotărârile judecătorești. Resursele respective sînt formate cu ajutorul sistemului informațional specializat al organelor judiciare. Sistemul reprezintă complexul locurilor de muncă automatizate (*LMA*) ale colaboratorilor cancelariilor, judecătorilor, secretarilor ședinței de judecată și altor persoane cu funcții de răspundere. Fiecare loc de muncă va asigura introducerea informației necesare și procesarea ei în scopul realizării funcțiilor colaboratorilor de diferit nivel ai instanțelor judecătorești. Toate *LMA* vor lucra cu o bază de date integră unică (*comună*). Aceasta va permite:

asigurarea introducerii informației în baza de date în acel loc unde ea apare;

realizarea principiului de muncă colectivă în rețea, ceea ce exclude dublarea datelor introduse;

ținerea statisticii judiciare și analiza datelor statistice, pregătirea relatărilor despre statistica judiciară.

C. Registrul procedurilor de executare reprezintă totalitatea sistematizată de date despre toate acțiunile întreprinse de executorii judecătorești pentru executarea integrală a documentelor executorii. Resursele respective sînt formate cu ajutorul sistemului informațional specializat al Departamentului de Executare și oficiilor de executare.

D. Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate reprezintă resursele informaționale specializate care conțin date despre persoanele aflate sub pază (*reținute, arestate și condamnate*). Registrul asigură funcția schimbului automatizat de informație despre deținuți și condamnați între organele de drept și permite automatizarea acțiunilor cu caracter neprocesual (*pregătirea documentelor, colectarea datelor ce caracterizează persoana, lucrul de curier etc.*).

E. Registrul de stat al armelor reprezintă resursele informaționale specializate care conțin date despre circulația armelor individuale (*cu excepția celor militare*) pe teritoriul țării, titularii lor de drepturi, precum și date ce țin de organizarea controlului circulației armelor.

F. Registrul obiectelor păzite reprezintă resursele informaționale care conțin date despre obiectele păzite de către agenții economici ce prestează servicii de pază.

G. Registrul accidentelor rutiere reprezintă totalitatea sistematizată de date despre accidentele rutiere, mijloacele de transport și persoanele participante la ele. Funcțiile de bază privind formarea resursei informaționale respective sînt puse în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

H. Registrul dactiloscopic reprezintă totalitatea datelor despre particularitățile structurii desenelor papilare ale degetelor omului și a datelor despre identitatea lui. Registrul se formează cu ajutorul unui sistem informațional automatizat specializat. Înregistrarea dactiloscopică se realizează pentru stabilirea identității persoanei, în scopul protecției drepturilor și intereselor legale ale persoanelor fizice și juridice, protecției intereselor societății și statului. Funcțiile de bază privind formarea și ținerea Registrului dactiloscopic sînt distribuite între organele împuternicite, conform legislației în vigoare.

I. Registrul infrastructurii organelor de drept conține informația privind evidența clădirilor și edificiilor organelor sferei de ocrotire a normelor de drept, sectoarelor (*zonelor*) de deservire. Informația colectată în sistemul respectiv va permite reflectarea oricărui obiect al organelor de drept pe harta digitală a localității.

14. Interdependența resurselor informaționale sus-menționate se prezintă în schemă (*figura 3*).

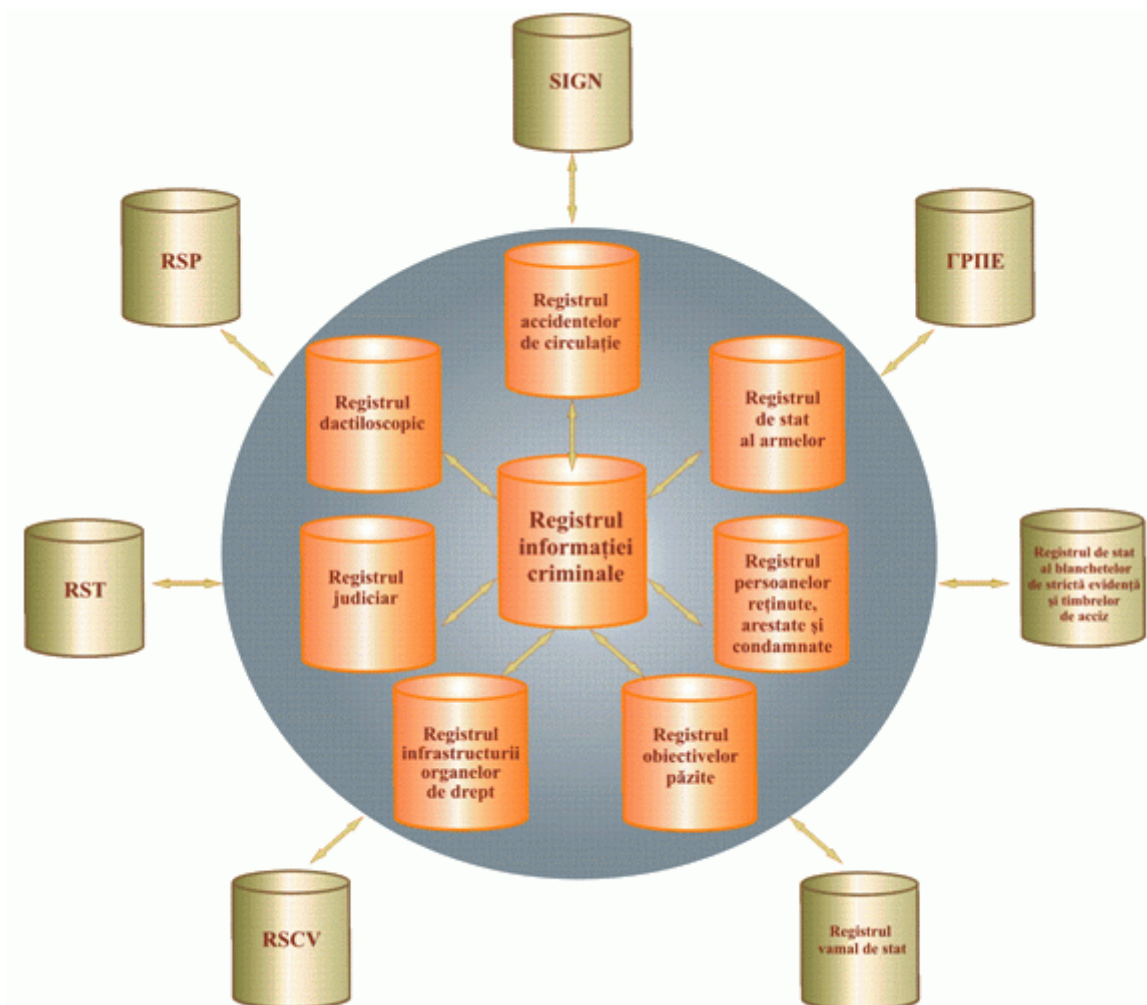

Figura 3. Platforma informațională a SIIOD

15. Resursele și fluxurile informaționale

Fiecare din resursele informaționale formate din nou trebuie să fie descrise detaliat în Concepția corespunzătoare, cu indicarea funcțiilor sistemului care o formează, a obiectelor informaționale și identificării lor.

În afară de aceasta, SIIOD asigură accesul operativ la datele sistemelor automatizate care formează resursele informaționale de importanță statală:

Registrul de stat al populației conține date despre persoanele fizice și documentele care le-au fost eliberate;

Registrul de stat al unităților de drept conține date despre toate tipurile de organe de drept, inclusiv despre activitatea, documentele și ștampilele lor;

Registrul de stat al transportului conține date despre mijloacele de transport (inclusiv agregatele cu număr) și documentele de înmatriculare;

Registrul de stat al conducătorilor de vehicule conține date privind dreptul persoanei fizice de a conduce mijlocul de transport corespunzător;

Registrul de stat al blanchetelor de strictă evidență și al timbrelor de acciz oferă date despre blanchetele de strictă evidență și timbrele de acciz confecționate și despre circulația lor;

Registrul vamal de stat conține date despre mărfurile și alte obiecte deplasate peste frontiera de stat;

Registrul Serviciului Grăniceri conține date despre traversarea frontierei de stat de către persoanele fizice și unitățile de transport;

Sistemul informațional geografic național servește pentru stabilirea spațială a datelor despre locurile comiterii infracțiunilor și obiectele infrastructurii, de asemenea, oferă posibilitatea de aplicare a metodelor de analiză spațială a evenimentelor și fenomenelor care au loc în sfera criminală.

Capitolul VII.

Spațiul tehnologic

16. Conform divizării teritorial-administrative și structurii organelor de drept, SIIOD este alcătuit din trei nivele: central, regional și local.

Complexele informaționale de telecomunicații aflate la nivelul central și teritorial sînt destinate asigurării funcționării SIIOD.

A. La nivel central se află Centrul interdepartamental de dirijare a Sistemului informațional integrat al organelor de drept cu banca de date a Sistemului, funcționarea căruia este menținută de către deținătorii resurselor informaționale. Tot la acest nivel se atribuie rețelele de calcul teritoriale și locurile de muncă automatizate în aparatele centrale, regionale și locale ale organelor de drept.

B. La nivelul teritorial se află rețelele de calcul și locurile de muncă automatizate ale subdiviziunilor teritoriale ale structurilor participante la Sistem.

17. Asigurarea interconexiunii cu alte sisteme informaționale se efectuează prin intermediul sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice.

Accesul la informație se realizează cu ajutorul Portalului informațional de stat, în limitele competenței.

Arhitectura sistemului și structura complexului de mijloace tehnice și de program utilizate vor fi determinate la etapele ulterioare ale dezvoltării sistemului.

Capitolul VIII.

Asigurarea protecției informației

18. Definiție

Prin securitate informațională se înțelege protecția resurselor informaționale și infrastructurii informaționale de la acțiuni premeditate sau accidentale cu caracter natural sau artificial, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului participanților la procesul de schimb informațional.

Sistemul securității informaționale este o totalitate de măsuri juridice, organizatorice, economice și tehnologice, orientate spre prevenirea pericolelor pentru resursele și infrastructura informațională.

19. Pericole pentru securitatea informațională

Prin pericol pentru securitatea informațională se înțelege un eveniment sau o acțiune posibilă, orientată spre cauzarea prejudiciului resurselor sau infrastructurii informaționale.

Pericole principale pentru securitatea informațională a sistemului informațional automatizat sînt:

colectarea și utilizarea ilegală a informației din sistem;

încălcarea tehnologiei de prelucrare a informației;

implementarea în produsele software și hardware a componentelor care realizează funcții neprevăzute în documentația acestor produse;

elaborarea și răspîndirea programelor care afectează funcționarea normală a sistemelor infocomunicaționale, precum și a sistemelor securității informaționale;

nimicirea, deteriorarea, suprimarea radioelectronică sau distrugerea mijloacelor de telecomunicații și sistemelor infocomunicaționale;

influențarea sistemelor cu parolă-cheie de protecție a sistemelor automatizate infocomunicaționale;

compromiterea cheilor și mijloacelor de protecție criptografică a informației;

scurgerea informației prin canale tehnice;

implementarea dispozitivelor electronice pentru interceptarea informației în mijloacele tehnice de prelucrare, păstrare și transmitere a informației prin canalele de comunicații, precum și în încăperile de serviciu ale ministerelor, altor autorități administrative centrale și autorităților administrației publice locale;

nimicirea, deteriorarea, distrugerea sau sustragerea suporturilor de informație;

interceptarea informației în rețelele de transmitere a datelor și în liniile de comunicații, decodificarea acestei informații și impunerea informației false;

utilizarea tehnologiilor informaționale autohtone și străine necertificate, a mijloacelor de protecție a informației, a mijloacelor de informatizare, de telecomunicații și comunicații la crearea și dezvoltarea infrastructurii informaționale;

accesul nesancționat la resursele informaționale din băncile și bazele de date;

încălcarea restricțiilor legale privind răspîndirea informației.

20. Surse ale pericolelor sînt evenimentele sau acțiunile unor persoane, care pot cauza încălcarea confidențialității, integrității logice și fizice a informației, precum și a funcționării infrastructurii informaționale.

21. Modurile de realizare a pericolelor:

accesul nesancționat;

influența fizică asupra componentelor infrastructurii informaționale;

organizarea scurgerii informației prin canale diferite;

coruperea sau intimidarea personalului.

22. Asigurarea securității informaționale

Sarcinile de bază ale asigurării securității informaționale sînt:

asigurarea confidențialității informației;

asigurarea integrității logice a informației;

asigurarea integrității fizice a informației;

asigurarea protecției infrastructurii informaționale de pe urma deteriorării și tentativelor de modificare a funcționării.

Mecanismele de bază ale asigurării securității informaționale sînt:

autentificarea și autorizarea;

dirijarea accesului;

înregistrarea acțiunilor și auditul;

criptarea informației.

Utilizarea mecanismelor asigurării securității informaționale trebuie planificată la etapa de proiectare a sistemelor și infrastructurii informaționale.

O atenție deosebită la proiectarea sistemului informațional și elaborarea arhitecturii lui trebuie să fie acordată protecției datelor secrete și confidențiale de la acces nesancționat. Aceasta este mai întîi de toate aplicarea principiului de protecție a informației la nivele multiple, inclusiv utilizarea bazelor de date speciale locale pentru organizarea evidenței informației secrete, utilizarea programelor antivirus, de criptare, arhivare și restabilire a informației.

Una din cele mai vulnerabile verigi în sistemul securității informaționale este factorul uman. În legătura cu aceasta, un element important al securității informaționale este educarea și instruirea personalului în scopul prevenirii și contracarării pericolelor.

Încheiere

23. Prezenta Concepție servește drept bază pentru elaborarea concepțiilor departamentale, în care va fi necesară determinarea particularităților de bază ale organizării evidenței armelor, examinării cauzelor în judecată și hotărîrilor judecătorești adoptate, persoanelor ținute sub arest, accidentelor rutiere, datelor dactiloscopice și a altor obiecte supuse evidenței în sistemele informaționale ale organelor de drept.

Este rațională implementarea pe etape a sistemului, pe măsura finisării procesului de informatizare a activității anumitor instituții și pregătirii infrastructurii respective.

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului
nr.1202 din 17 octombrie 2006

LISTA concepțiilor ce urmează a fi elaborate

Denumirea Concepției	Instituțiile responsabile
Registrul informației criminalistice și criminologice	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciul Vamal, Serviciul Grăniceri, Ministerul Dezvoltării

	Informaționale
Registrul dosarelor judecătorești	Ministerul Justiției, Ministerul Dezvoltării Informaționale
Registrul procedurilor de executare	Ministerul Justiției, Ministerul Dezvoltării Informaționale
Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate	Ministerul Justiției, Ministerul Dezvoltării Informaționale
Registrul de stat al armelor	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltării Informaționale
Registrul obiectelor păzite	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltării Informaționale
Registrul accidentelor rutiere	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltării Informaționale
Registrul dactiloscopic	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Serviciul Grăniceri, Ministerul Dezvoltării Informaționale
Registrul infrastructurii organelor de drept, participante la crearea SIIOD	Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Ministerul Justiției, Serviciul Vamal, Serviciul Grăniceri, Ministerul Dezvoltării Informaționale

* *
*

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Regulamentului privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora

nr.332 din 24.10.2006

Monitorul Oficial nr.168-169/571 din 27.10.2006

* * *

În conformitate cu art.18, 22 și art.63 alin.(6) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997 cu modificările și completările ulterioare, Comisia Electorală Centrală

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, conform anexei.
2. Se abrogă hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr.590 din 30 decembrie 2004 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind statutul observatorilor".

PREȘEDINTELE COMISIEI ELECTORALE CENTRALE

Eugeniu ȘTIRBU

Secretarul Comisiei Electorale Centrale

Iurie CIOCAN

Chișinău, 24 octombrie 2006.

Nr.332.

Anexă

la hotărîrea Comisiei Electorale Centrale
nr.332 din 24 octombrie 2006

REGULAMENTUL

privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora

I. Dispoziții generale

1. Statutul observatorilor și procedura de acreditare a observatorilor sînt determinate de Codul electoral, de prezentul Regulament și de alte acte normative în vigoare.

2. În activitatea lor, observatorii se călăuzesc de Constituția Republicii Moldova, de Codul electoral, de prezentul Regulament, de alte acte normative în domeniu, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

3. Observatori sînt persoanele autorizate în modul stabilit, care pot reprezenta organizații sau instituții interne sau internaționale și care au misiunea de a urmări modul de organizare și desfășurare a alegerilor.

4. Observatorii pot fi:

- naționali - reprezentanți ai concurenților electorali, instituțiilor și organizațiilor interne, care au ca obiectiv principal de activitate conform statutului lor apărarea drepturilor omului sau a valorilor democratice și sînt considerați de Comisia Electorală Centrală sau, în cazul unor asociații regionale, de către consiliul electoral de circumscripție capabili să exercite funcții civice în alegeri;

- internaționali - reprezentanți ai organizațiilor internaționale, guvernelor statelor străine și organizațiilor non-guvernamentale din străinătate, care sînt invitați de către Comisia Electorală Centrală în calitate de experți internaționali în domeniul electoral.

II. Procedura de acreditare a observatorilor

5. Comisia Electorală Centrală acreditează observatori naționali și internaționali pe lângă Comisia Electorală Centrală în consiliile electorale de circumscripție, în secțiile de votare pe teritoriul Republicii Moldova și în secțiile de votare constituite în afara Republicii Moldova.

6. Consiliul electoral de circumscripție acreditează, la cererea concurenților electorali, cîte un observator național în secțiile de votare din circumscripția respectivă.

7. Cererile privind acreditarea observatorilor naționali se depun la sediul Comisiei Electorale Centrale pentru acreditare în consiliile electorale de circumscripție, în secțiile de votare pe teritoriul Republicii Moldova și în secțiile de votare constituite în afara Republicii Moldova și la sediul consiliilor electorale de circumscripție pentru acreditare în secțiile de votare din circumscripțiile respective.

8. Termenul-limită de depunere a cererilor privind acreditarea în calitate de observator este de 5 zile pînă la ziua alegerilor.

9. Invitarea organizațiilor internaționale, reprezentanților guvernelor statelor străine și organizațiilor non-guvernamentale din străinătate în calitate de experți internaționali - observatori internaționali se face de către Comisia Electorală Centrală direct sau prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, la solicitarea Comisiei Electorale Centrale.

10. În procesul examinării cererilor de acreditare Comisia Electorală Centrală conlucrează cu Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Serviciul de Informare și Securitate, Ministerul Justiției.

11. Organul electoral în termen de 5 zile, dar nu mai târziu de ziua imediat anterioară alegerilor adoptă, ca regulă în prezența solicitantului sau a reprezentantului său, o hotărîre prin care acreditează sau respinge candidatura persoanei propuse pentru observarea alegerilor. În cazul respingerii candidaturii înaintate, organul electoral este obligat să aducă la cunoștința părții ce a înaintat candidatura motivele deciziei sale.

12. Organul electoral eliberează observatorilor naționali și internaționali acreditați ecusoane conform modelului stabilit de către Comisia Electorală Centrală. Ecusoanele se poartă la piept în partea stîngă și sînt valabile doar la prezentarea actului de identitate.

13. Exercițarea atribuțiilor de observator începe din momentul acreditării și expiră în ziua imediat următoare zilei în care rezultatele finale ale alegerilor sînt confirmate de către organele competente.

14. Hotărîrea prin care a fost respinsă acreditarea poate fi atacată în termenele și ordinea stabilită de legislația în vigoare.

III. Drepturile și obligațiile observatorilor

15. Observatorii au dreptul:

- să asiste, fără a se implica în proces, la toate ședințele organelor electorale, la controlul, sigilarea și deschiderea urnelor de vot, la numărarea și totalizarea voturilor, la operațiile legate de listele electorale, buletinele de vot, certificatele pentru drept de vot, la întocmirea proceselor-verbale de totalizare a rezultatelor alegerilor;

- să informeze președintele organului electoral despre neregulile observate în procesul alegerilor;

- să obțină copii de pe procesele-verbale ale organului electoral;

- să asiste, fără a se implica în proces, la întîlnirile concurenților electorali cu alegătorii;

- în urma coordonării cu președintele organului electoral, să efectueze înregistrări video și audio, să fotografieze derularea procesului electoral;

- în caz de necesitate să fie însoțit de interpret, care nu va interveni în procesul electoral sau în alte acțiuni electorale realizate de organele electorale;

- să întreprindă alte acțiuni care nu contravin Codului electoral, prezentului Regulament, legislației în vigoare.

16. Observatorii sînt obligați:

- să fie imparțiali în exercițarea obligațiilor și să nu-și exprime părerile personale sau preferințele vizavi de anumiți concurenți electorali sau privind unele probleme ce apar în procesul alegerilor;

- să-și îndeplinească obligațiile într-o manieră corectă, să nu intervină în procesul alegerilor, în procedurile din ziua alegerilor sau în numărarea voturilor;

- să poarte ecusonul eliberat de organul electoral și, la solicitarea tuturor persoanelor interesate, să se legitimeze și să confirme că persoana care îl însoțește este interpret, ultimul urmînd să prezinte actul de identitate;

- să nu poarte la vedere simboluri ce aparțin concurenților electorali, inclusiv obiecte sau vestimentație de o anumită culoare ce identifică concurentul electoral;
- să nu dea instrucțiuni sau să întreprindă acțiuni contrare deciziilor organelor electorale;
- să completeze formularul statistic privind secția de votare pe care au supravegheat-o;
- să se abțină să facă orice fel de comentarii în public, inclusiv în prezența reprezentanților mass-media sau unor alte persoane interesate, pînă la închiderea secțiilor de votare despre observările pe care le-au efectuat;
- să cunoască și să respecte legislația în vigoare a Republicii Moldova și prevederile prezentului Regulament.

IV. Garanțiile de realizare a atribuțiilor de observator

17. Pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor stabilite, observatorii sînt asigurați material și financiar de către părțile ce i-au înaintat pentru acreditare sau din cont propriu.

18. Modul de intrare, ieșire și aflare pe teritoriul Republicii Moldova a observatorilor internaționali se face în condițiile Legii nr.269-XIII din 9 noiembrie 1994 "Cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.6, art.54).

19. Observatorilor acreditați le este garantat accesul liber și nestingherit la orice operațiuni electorale.

V. Răspunderea observatorilor

20. În cazul încălcării de către observator a normelor electorale în vigoare, organul electoral care a acreditat observatorul este în drept să anuleze acreditarea prin adoptarea unei hotărîri.

21. Orice acțiune de propagandă pentru sau împotriva unui partid politic, altă organizație social-politică, bloc electoral sau candidat independent sau încercarea de a influența opțiunea alegătorului, precum și încălcarea în orice mod a drepturilor și obligațiilor observatorului și a normelor electorale în vigoare atrage după sine anularea acreditării observatorului de către organul electoral care a acreditat observatorul.

22. În cazul în care observatorii se fac vinovați de încălcarea normelor electorale în ziua votării, ei sînt îndepărtați imediat din localul secției de votare, la indicația președintelui organului electoral, fapt care este documentat printr-un proces-verbal semnat de către acesta.

23. Hotărîrea de anulare a acreditării în calitate de observator poate fi contestată în termenele și ordinea stabilită de legislația în vigoare.

*

*

*

[Buletinul este disponibil în limbile română și rusă](#)
[Buletin elaborat de Olivia Pîrțac](#)
[Serviciul Juridic, CIJ](#)